

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX Число 94. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 25 квітня, 1922. VOL. XXX No. 94. Jersey City, N. J., Tuesday, April 25, 1922. THREE CENTS

КРАЙНА ПОРА КІНЧИТИ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

ВЕЛИКА СУДОВА РОСПРАВА ПРОТИ МАЙНЕРІВ

ЧАРСТОН, Вест Верджін, 23. квітня. — Завтра починається велика судова розправа проти майнерів та кінних майнерських урядників, обжалованих за участь у великих демонстраціях майнерів Західної Вержинії минулого вересня.

На лаві обжалованих сидять понад 500 урядників та членів майнерської юнії Юнаїта Майн Веркерс оф Америка. Обжаловують їх за різні злочини, убийства, бунт, повстання проти держави 1 т. п. На розправу покликано понад тисячу свідків.

Всі обжаловані вже заявили в місті і заявили тут два годині, котрі для них виключно виділяла майнерська юнія. Вони ходять по місті зі спеціальними відзнаками: «Обжаловані. Юнаїта Майн Веркерс оф Америка». До міста приїхав нині спеціальний поїзд з 9 обжалованими, котрих не випущено було на волю, але державою весь час сиділи в тюрмі. Скупих і скочаних один до другого перевели їх через місто, що викликало страшенне обурення серед юніди. Немале обурення викликає присутність цієї компанії стейтсменів, присланого для удержання спокою. На ділі обурення майнерів заспокоюють майнерські провідники.

МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАХ ЗРОСТАЄ

ПІТСБУРГ, ПА., 22. квітня. — Юнінські провідники і організатори заявляють, що число не-юнінських робітників, що вийшли на страйк, зростає постійно. Сидальські коксового вугля, добуваного в так званому окупі Флет, спадає на тиждень о 5,000 тон. Наслідком цього тиждень до юнії знов 600 майнерів.

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ПРО ЗРІСТ ЧИСЛА СТРАЙКУЮЧИХ
ІНДІАНОПОЛІС, 22. квітня. — Майнерська юнія видала урядову заяву, що від початку вуглевого страйку до юнії приступило понад 30,000 нових членів.

Юнія обирає тех, що в округах, де майнери не організовані, добувало тиждень по 9,500,000 тон вугля, а продавано по 15 мільйонів тон. Значить, вуглевий промисел цього округу гонив недобором.

ОДИН ОКРУГ ПОГОДИВСЯ

ФОРТ ВЕРТ, Техас, 22. квітня. — Страйкарі з так званого бригадирського вуглевого округу починають вертатися до праці, згодившись з представниками власників копалин про умови праці. Майнери снуслили 25 центів на тоні добутого вугля при акордовій роботі.

Як кажуть представителі майнерської окружної юнії, ця угода лише тимчасова, і вона буде заступлена в короткі часи новою угодою між представниками власників та представниками копалин.

СУД ПРОТИ ЗЕЛІЗНИЧОЇ РАДИ

ШКАГО, Іллінойс, 22. квітня. — Федеральний суд розбирав сиреву видану недовго суду Леонам сувою розправу проти Зелізничної Робітничої Ради Західних Держав, котрі він зажавав ухвалити до суду Пенсильванський Зелізничний за непослух супроти оречень Ради. Федеральний суд рішив, що суду має право видавати такі заборони. Се рішення федерального суду обмежає значно владу Зелізничної Ради.

ВЕТЕРАНИ КИДАЮТЬ ПОГРОЗИ ПРОТИ СЕНАТОРА, ПРОТИВНОГО БОСУВОВИ

ВАШІНГТОН, 22. квітня. — Сенатор Бора з Айдаго дістав від віддів Американського Леґіону в Поматло листа, в котрому йому грозиться, що його висунуть з політичного життя, якщо він не буде голосувати за бонусом для ветеранів великої війни.

У відповідь на цю погрозу айдагський сенатор видав публічну заяву, в котрій каже, що він уважав найвищим чолетвом такого політика, що для куплення своїх голосів злочинить своїх погроз.

ГОМПСЕР ПРИЗНАЄ НАДУЖИТТЯ В БУДІВЕЛЬНИЙ ЮНІ

НЬЮ ЙОРК, 22. квітня. — Підчас перекладання передатки знанням комітетом Лоула, що розслідує будівельні промисли, виступав з доповіддю знаменитий провідник Американського Федералі Прай, Самуель Гомперс. На питання поставлені адвокатам Антеріамером, Гомперс признає, що в будівельній юнії діявся різкий надух, але обстоював при своїх поглядах, що суспільство не повинно випускати з унутрішньої справи юнії, яке посягає, коли вона сама не помагає своїх клопотів.

ЗНОВ МОЖЕ ПЛАНІТИ БОНУСА

ВАШІНГТОН, 22. квітня. — Бутучи, що їм не владсть перепорити свого проекту винагородження для юніврів проти юнії президента Гардінга, републіканські провідники думають явити рішенням до конгресу рішк, щоб юнії, після котрих винагородження для юніврів мали бути більше, як в попередній раз, і все винагородження мали бути в грошах, а не в грошах і в готівці. Рішачиско законпротект мали вже товрити про жерело обіцянки на сей державний видаток: гроші майорів роздобути анґайських бондів (по-звук).

Делеґація Українського Галицького Правительства в Генуї.

ГЕНУЯ, Італія, 18. квітня. — До Генуї приїхала делеґація Українського Галицького Правительства, в якій склад входять: президент др. Євген Петрушевич, уіновачений для закордонних справ др. Кость Леванський, Іван Петрушевич (з Лондону), др. Степан Витанський (з Парижа), др. Ернест Т. Братер (польський соціалістичний посол з Львова), о. Жан (з Канади), проф. др. Степан Рудницький, кооператор Осип Струк і один Українець зі Львова.

Президент др. Петрушевич вніс протест проти польської окупації Галичини.

ГЕНУЯ, Італія, 23. квітня. — Др. Євген Петрушевич, президент Національної Ради Східної Галичини, пропонує генуєській економічній конференції протест проти польської військової окупації Східної Галичини.

СВЯЩЕННИК, ЩО САМІЙ ОБИЖИВ СОБІ ПЕНСІЮ

Др. Персі Сімпі Грент, парох церкви Успенія Преч. Діви в Нью Йорку, обив свій вірний, що він постановив знизити свою власну пенсію, щоб допомогти своїй парохії вилізти з долги. Грент побирає річно 10,000 доларів; тепер він хоче побирати 5,000 доларів.

ФОРД ПЛАНУЄ НАЙМАННЯ НОВИХ РОБІТНИКІВ.

Доносьть з Дітроїту, що директори фабрик автомобілів Форда постановили виробити в місяць маю більше автомобілів, як фабрика виробила котилебуз за один місяць. Після їх плану, фабрики мали виробити 120,000 автомобілів за один місяць. В тій цілі мали наняти 5,000 до 10,000 нових робітників. Якби сей план уніш в життя, то фабрика Форда викликала б готовий автомобіль, що писема сексулі. У фабрики Форда на Гайленда Парк працює тепер 37,000 робітників. Працюють вони по п'ять днів в тиждень. Дирекція думає завести шість-денний тиждень. Причиною цього рішення дирекції мало бути те, що фабрика не виробляє тільки автомобілів, на кілька має замовлень.

НІ ОДНА ЖІНКА НЕ ХОТІЛА ПОЗНАТИ МУЖА-ДВОЦЕННЯ.

Як Чарл Стайлс з Нью Йорку виїде зі шпиталю, в котрому він тепер лежить, прокураторія заради забере його до суду, щоб поставити його на лаву обжалованих за дожовство. Підчас його неуги в шпиталю виїхав до верха, що він є жонатий з двома жінками. З одного боку має оженився, що досить айт тому, як він має 17, а жінка 15 літ. З другого оженився недовго. Нї одна з двох жінка не хотіла висити проти нього скарги за дожовство. Зробили се одні товариство опіки над жінками.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГАЗЕТА В КОЛОМІ

За старанням товариств: Товариство Української Молодіж «Громада» і Секція Українського Студентського Союзу в Коломні виче в Коломні почати безпартиійний доглядник п. з. «Молода Громада». Програмою часописі передіслано: більше обшкормлене української молоді з новими течіями взагалі; інформації і дискусії з кооперативного життя; поширення освіти і обговорення питання про виховання молоді; політичний огляд на підставі вимок з краєвої преси; інформації і дискусії про організацію товаришського життя молоді; анкети на теми, що дотичать молоді; вікни, біжучі рецензії, бібліографія і т. п. Квартальна передплата: п. м. 200.

ЛЯХИ КАЖУТЬ УКРАЇНЦЯМ ВІШАТИ ТХ ОРЛА.

Польська кураторія шкільного округу приказала рекції української гімназії в Перемишлі умістити польського орла над брамою української інституції, що дирекція змушена була і зробити. Та українська молоді перемиської гімназії не могла стерпіти такої зневаги, аерал польського орла; подірали і повисили його на гідроморжних дереви. Польські власті зарядили сілство.

ЛЬВІВСЬКИЙ ВЕЛИТ.

Мешанки-гориньї частини Садівничого вул. мають не раз нагоду бачити, як декоті пізнім вечером появляється незвичайної висоти мушкетер, а приступивши до ліхтарів, може закурити навіть папіроску. Є тим здогадуються кавалерійський польський старшина Стефан Вішнєвський, який своєю роботою докоричне майже вишолі магістратської ліхтарні.

ТРАНСПОРТ МЕРЦВ.

На польську границю прибув з Казані поїзд, яким вертали 1948 репатріантів. З того числа по дорозі умерло 1299 осіб з голоду і на різні неуги, так що на границю приїхало тільки 649 осіб. себто одна третина. Трупи померших викладають з погиту на стаціях. Дорога з Казані до границі внісоти 1739 км., а поїзд був в дорозі 90 днів, отже на добу роблено 19 км. Між ними, що приїхали, половина є хора.

ПЛЯЦЬКІ РОЗБИШАКИ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ

З Підкарпатської Руси подають нам до відома останній факт страшного злишкового розбіншачства: Недавно перейшла польська границя сторожа зі села Опірия пов. Сколе до села Студеного на території Підкар. Руси й до пізньої ночі забавлялися на станищі місцевої скрабової сторожі. Вночі польські стражники прийшли півні до господаря Олексі Батана й велли йому нести їх на границю аж до Лавочного. Коли той з огляду на далеку дорогу та їх нийли став відмовлятися від того, то ляхи розбіншачи побили його. Крім того розбили також 60-літню Анну Пролан, її зятя Михайла та її нечадя.

ВРАНГЕЛЬ ПОЗИЧАЄ ГРОШІ.

На днях в югословянському парламенті поставлено високі в сирани асигнації 200,000,000 динарів для військових цілей генерала Вранґля.

УТОПИВСЯ В КОЛОМІ.

Василь Сейботок, разом з селом Бабинське пішов у Коломні вечером на вечеринку і повернувшись до дому. Увечері І. ван Драган дізнав, що він дія 3. марта чув над рікою Чернява «р. ругаті» і що се правдоподібно затону в ріці тоді Василь Сейботок.

МОСКОВСЬКИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КОМІСАР ЮРІЙ ЧІЧЕРІН В ГОСТЯХ У ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ ВІКТОРА ЕМАНУІЛА

ГЕНУЯ, Італія, 22. квітня. — Голова російської совєтської делеґації Юрій Чічерін не лише обив нині з королем Італії на драгеті (великим воєнним кораблі) Данте Аггері, але був також одній по оркестраційному в спеціальній ранній одній і високий капелан.

Фотографі з образкових театрів (мунинг пикчерз) зробили знімки власне у хвалі, як Чічерін стиснув руку італійського монарха.

Все те обурало до живого не тільки італійських комуністів але теж італійських соціалістів, котрі бойкотували італійського короля і підчас його промови в парламенті громадно виходили із сали засідань.

Панішні Чічеріна відфотографовано також, як стиснув руку голови французької делеґації Люї Барту, знісного з того, що на конференції виступав різко проти російських пропозицій. Коли Барту доїхався, що його відфотографовано, як вивався з Чічеріном, він став рішучо протестувати проти сього і домагався, щоб знішено сего фільму, але фотографії знігнрували його домагає і робили дальші знімки витань короля з 200 гістими.

Разом з Чічеріном був також Леонід Красін, совєтський комісар торгівлі і промислу.

Оба представники пролетарського уряду виглядали найбільше по буржуазному з усіх гостей на воєнному кораблі короля Італії.

Король Віктор Емануїл наперед підлучав італійському міністру заграничних справ Шанцерову за його пращо для помірня суперницьких сторін на генуєській господарській конференції. Він заявив, що се було-б нешастем, якби конференція була розбилася, бо ший-світ глядять на неї як на зачаток для нової ери братерства і доброту в Європі.

В дальших розмовах італійський король виявив, що він знаменито поінформований про хід дебат економічної конференції.

Коли Чічерін дізнався, що італійські комуністи і соціалісти заявили своє обурення ізза участі Чічеріна і Красіна в прийнятті короля Італії, він видав заяву, в якій сказав, що в Римі треба поводитися так як поводитися Римляни. Я не можу містити до внутрішніх справ Італії, сказав він. Хоча більшість італійців мати головною своєю держави короля, так се їх діла. Я приймаю річ так як вони є. Просить мене король, голова італійської держави на обід, так я не можу відказатися. (А де «світла революції»?)

Одначе ся заява Чічеріна замислює поліпшити враження серед італійських комуністів і соціалістів то це більше погіршила. Вони кажуть, що такими викрути подавали всі буржуазні політики, демократи і ліберали, як їм консерватисти докорили, що ходили на візити до королів разом з аристократією.

ЩЕ ОДНА НОТА ДО НИМЦІВ

ГЕНУЯ, Італія, 23. квітня. — Аллґіт, разом з «малою антантою» і Португалією вислали се одну ноту до німецької делеґації в Генуї. В сій ноті кажуть вони, що застерігають собі незвичайне німецько-російського договору з 16. с. м., якщо він розходиться з аліантськими договорами.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ СОЮЗ ДЕРЖАВ В ЄВРОПІ

ГЕНУЯ, Італія, 23. квітня. — В утешіх добре поінформованих кругах заявляють, що британський прем'єр заявив в приватній розмові, що йому французька політика вже боком іля і він радий би розв'язати теперішній аліантський союз, а натомість запознати другий, зложений з інших держав.

Лорд Джерсид каже, що анґлійсько-французький союз є неперіррозний і шийний для усіх Європи.

Він є союзом отесх держав: Великої Британії, Італії, Німеччини, Бельгії, швейцарських держав (Лані, Швейц і Норвегії) та Чехословаччини. Сі держави, каже Лорд Джерсид і всі вісичані вісичані економісти, що проксималі держави, котрі мають промислову виробу на вініл, мають один спільний інтерес. Тому вони повинні поучастити і окмалити свого бизнесу, та боронити своїх політиків проти Франції і других маю промислових або непромислових держав, котрі не ведуть політичній економічній але політичній майстерничу для воєнних завойовань чужих земель.

Новий союз промислових держав узав би під свою опіку Росію яко країя нерозвинений, який може бути ринком збуту, але в який покищо се треба вложити капітали для відбудови есплоатації сирих матеріалів і для відбудови і відновлення землі.

МОСКАЛИ ХОТЯТЬ ПОЗИЧКИ В СУМІ \$2,000,000,000

ГЕНУЯ, Італія, 23. квітня. — Російська делеґація має представити економічній конференції просьбу о позичку на відбудову Росії в сумі двох біліонів (мільярдів) доларів.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧІТЬТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ.

